

Slavoljub Marković

BIZNIS, RAT, PORNOGRAFIJA

Godine hiljadu devetsto devedeset treće, u zemlji Srbiji, vlast je obezvređila novac. Para nema u bankama i poštama. Novac se stvara dopisivanjem nula na računima banaka. Ljudi danima stoje u redovima da bi podigli zarade.

Biznismen P. A. koji se bavi *šticovanjem* deviza, sedi za stolom u svojoj kancelariji. Peva: Što je lepo kad godina izda, sve poskupi, pojevtini pizda. Sa biroa za zapošljavanje traži, naravno, novu sekretaricu. Zahteva spisak prijavljenih devojaka. Njegova cena je dvadeset maraka mesečno. Čim neka od devojaka ne ispuni zahteve profesije, putovanja sa njim, spavanje u hotelima, seksualne usluge njemu i njegovim partnerima, on traži novu.

Posebno zadovoljstvo mu donosi zapošljavanje ćerki njegovih poznanika, inače, pristalica vladajuće SPS partije. Za nekoliko meseci bavljenja ovim poslom kupio je mercedes i kombi za odlazak na Kosovo i u Bosnu.

U kafani biznismen susreće devojku sa kojom je nekada studirao. U četvrtom semestru je napustio studije filologije. Ona je apsolvent. Tiho joj najavljuje da bi mogli da nastave tamo gde su nekada stali. Ali ubrzo shvata da je ona prostitutka. Oboje se grohotom smeju. Ipak su nastavili da se druže. Ona je u društvu biznismena bila učena žena prijatelja P. A., a on joj je obezbeđivao klijentelu.

“Za SIDU, i kondom”, nazdravljala bi ona.

Nije se odazvao na vojnu vežbu. Mobilisali su ih. Onda je jedinica, u planini, bez komande, provela jednu noć. Komanda je većala. Sledećeg dana komandanti su sleteli helikopterom. Odmah su počeli da pozivaju komandire. Sutradan su ih odvezli u Slavoniju. Prenoćili su u štalama. Razbežali su se čim je svanulo. Za dezerterstvo su optužena dvojica vojnika pripadnika opozicionih partija.

Suđenje je moglo da se odvija tiho, bez pompi i da obojica dobiju nekoliko meseci zatvora, ili uz halabuku medija i štampe, da optuženi dobiju dve godine zatvora. Dvojica opozicionara su prihvatila prvu mogućnost.

Kakva su mu sada sve iznenađenja priređivale vlasti. Njegov odnos prema ratu. Reket. Njegova upornost. Rizik. Ljudi su počeli da mu se dive.

Intervju: U jednoj polupraznoj beogradskoj kafani, u kojoj se osećaju apatija i ratna ćutljivost, razgovaramo sa gospođicom A. A. Ona ustaje odlazeći do toaleta. Privlači pažnju svojim oblinama; tamnom ustručenom haljinom, dugim nogama u crnim čarapama, i bujnom kosom koju povremeno zabacuje uvežbanim pokretima ruku. Moj kolega ustaje i kreće za njom – valjda da sama žena ne prolazi kroz kafanu – navlači na sebe mržnju i gnev muškaraca koji su uživali u kretanju devojke. Nekoliko gostiju se mršti. Za jednim stolom, uz grimasu na licu, čujem reči: “Šmokljan jedan. Vidi žensku!” Radoznalost gostiju se još više povećava pošto se njih dvoje vraćaju, i devojka drži mog kolegu ispod ruke.

"Lepota", smeje se devojka. "Kako je iskoristiti? Ono što prolazi, ili se potroši ili uvene. Ako uvene naziva se čednost, ako se potroši naziva se prostitucija."

"Na kakvu prostituciju mislite?" pitam je.

"Trošenje je prolaženje vremena", kaže ona. "A upotreba je u prolaženju. Trošila sam svoje sposobnosti i svoje telo trpeći da na meni skoro besplatno ispoljavaju svoj bes. Manekenka! Kako je to ponižavanje. Rudari u rudnicima žive umiru kao otrovani heroji. Ozračeni profesori atomske centrale – oni služe napretku! Seks je zanemarljiv. Trošenje, i ponovno trošenje!"

"Naravno, o makroima ništa ne bi želela da kažeš? Ako bih te pitao o tarifi?"

"Da li ćete platiti?" pita ona nasmejana. "Zavisi od vaših zahteva?"

"Bolest?"

"Upravo sam dobila ponudu da u jednom filmu reklamiram kondome. Ukus balona u ustima. Grozno, zar ne?"

"Orgazam?"

"Kao i druga pitanja, i ovo je već prevaziđeno. Zavisi kako ćete ga ugraditi u reportažu. Recimo da se uzbuđujem i da često doživljavam orgazam. Posao me prosto uznosi."

Dnevnik

(april 93.) Probudila sam se. Jutro je sveže. Čujem kako se gazdarica svađa sa podstanarkom. Onda je utišava: da me ne probude! Toleriš me, jer joj ja jedino plaćam. U hodniku se vide troja vrata: izdate su sve tri sobe. Jedino ja plaćam na vreme. Podstanari psuju vlast, a gazdarica urla da im ona izdaje stan, a ne vlast.

Noćas sam spavala vrlo malo. Zadržala sam se do kasno u noć, a onda dugo nisam uspela da stignem do stana. Nema taksija, autobusi neredovno voze.

Imam osećaj da upropaštavam nešto šta su moji roditelji dugo i istrajno gradili, zato i ne odlazim u rodni kraj. Kao maloletnica koja je izvršila preljubu; izgubila je nevinost i ne zna kako to da otkrije drugima; ako saznaju ponašaće se prema njoj kao da je nešto njima ukrala. Lakše mi je kada je moj prijatelj sa studija sa mnom. Plaši se.

Samleo me je jučerašnji dan. Premorena sam. Dan kada sam izgubila osećaj o zaradi. Predveče sam morala da odem u posetu jednom *gospodinu*. Čekala sam ga u hodniku, i kada je došao imala sam utisak da uživa držeći me u hladnoj sobi. Zgrada je bila prostrana i u njoj sam se osećala neugodno, dok me je prosedi *gospodin* osvetljavao ispitujući me neprestano o ratu. Na kraju počnem da drhtim i jecam valjajući se po podu. Tepih je hladan, i ja osećam da sam glumica u filmu o ponašanju žena. On čak i misli da je prostitucija moj hir, i zato mi pominje roditelje. "Ostavi me na miru da radim svoj posao", urlam na njega. On se lezi.

Ne znam koji je dan. Školski drug mi telefonira. Tek sam ustala. Pijem kafu. Jedem *picu trkačicu*. Očekujem poziv preko agencije. Moj drug – upamtila sam njegov čuperak u srednjoj školi – pita me: planovi za budućnost? Obaveštava me da je moj brat uspeo da klisne *preko grane* pre mobilizacije.

"Izdajnik", smeje se on. "A ja četrdeset dana na položaju."

"Neka mi piše preko mamine adrese", kažem ja.

"Da li češće viđaš mamu ili mene?"

Smeje se misleći da sam vezana za fakultet i da učim u ovom haosu, da bih što pre diplomirala. Razočarana spuštam slušalicu. Stalno sam zlovoljna, i to iskazujem prema ljudima koji su mi dragi.

Muka mi je od toga što smatraju: trebalo bi da budem zahvalna! Dozvolili su mi da mogu da se bavim prostitucijom! I još biram klijente! Koja je to privilegija! A tek ako počnem da radim na porno filmu? Koliko tada treba biti zahvalan? Nisam dozvolila da me uporede sa drugim porno glumicama, mada se osećam ugroženom i iskorišćenom. Uspešla sam: biću drugačije tretirana! "Gola žena – golo telo", kaže producent.

Opijena sam. Ne znam da li od proleća ili od sna. Sanjala sam sebe u TV emisiji o porno filmu. Učestvujem sa mojim kolegom: porno glumac i glumica sa jedne strane, a pitanja gledalaca sa druge strane. Najčešća pitanja o potenciji. Probudila sam se. Smejem se. Dugo se meškoljim u postelji. Mrzi me da kuvam kafu. Odjednom sam postala zabrinuta: zašto sve češće sanjam pornografiju? Počela sam da uživam u piću. Svakodnevno popijem litru vina. Stojim pored prozora. Gledam unutrašnji deo dvorišta. Prozori kuhinja gledaju u ovaj crni deo, između zgrada. Koliko džakova napunjenih đubretom: kutije, flaše. Smrdeće kada otopli. Nemam želju da otklanjam nijedan nedostatak. Kako bih se tek borila protiv bolesti? Dok stojim pored prozora gledam bratovljevo pismo. U Amsterdamu je. Stigao je do Holandije. Nijednom nisam pročitala opis grada. Zanima me zaštita izbeglica. Sapletoh se o jedan detalj u sobi. Volim prazne sobe. Samo nužni komadi koji se sklapaju tokom dana. Ali iznajmljena soba je načičkana nepotrebним stvarima. Kao da su u nju gazde želele da smeste sve što je potrebno baciti. Napomenula sam to. Gazdarica mi priča o lepoti ... *malograđanska* soba.

Danas sam bila vesela. Dok sam sedela u kafani sa poznanikom treštala je muzika. Onda sam igrala sa nekoliko muškaraca. Jedan mi je šapnuo na uvo. "Zbog rata muškarci su zapostavili žene", nadajući se, valjda, da će uspeti da mi zakaže sastanak.

Mog nekadašnjeg kolegu muškarci uvek zamole za dozvolu da igram sa njima. On je okupiran iznošenjem kapitala iz zemlje. Planira odlazak u Švajcarsku. Neke pare je već tamo smestio. Ja se ne razumem u ekonomiju.

Brat mi je često pisao iz vojske. Pisanje je nazvao terapijom. Pisanje mu je bilo jedino druženje sa najdražima.

Iz svakog rata ostane neka slika po kojoj se pamti taj rat. Jedan nesrećnik koji je došao sa fronta priča mi o seksu u ratu. Tamo, u kafanama, najviše susreće Ruskinje i Čehinje. Sidu naziva elitnom bolešću, a triper vojničkom. Na kraju me pita koja kontraceptivna sredstva upotrebljavam. Dobio je potrebu da se intimizira sa mnom. Koga li želi da mu zamenim? Rekao je kada plati ženu siguran je da ide sa njom da bi se proveo kao nikada

do sada; kao ni sa jednom ženkom. To bi trebalo da zna svaka, koja se bavi prostitucijom. Muškarcu treba podrška. Na ulici je hteo da mi kupi cveće.

"U nenormalnim okolnostima bar imitirajmo radostan susret. Dvoje ljubavnika!"
Nemam smisla ni za humor ni za nežnost. Možda bih mogla da budem izvršitelj.

Poslednjih dana vučem se potpuno samlevena. Slabo spavam. Uznemirena sam. Veliki je rizik domaća porno industrija. Bilo je probno snimanje. Čak je i producent bio prisutan. Zadovoljan je.

Naši otvori! Šta ćemo tek u njih stavljati? Koje značenje ćemo dati falusoidnom?

* * *

Što je najinteresantije, ona je savremenik sukoba s kraja veka. Lagano zadiže svoju suknju. Gaćice u zatvorenim pregrejanim prostorijama nije nosila. Milovala je obnažene butine.

"Noćas ću", reče tada zvonkim glasom, zagledana u otvorena mušterijina usta, "imati jednu ženu. Uz asistenciju njenog momka."

Hitro izvuče ruku između ohlađenih butina, pa dobivši laku drhtavicu navuče suknju na obnažene noge. Leto je i znojavi su. Zaudaraju oboje. Ona se svlači. Suknja joj se slepila na kukove. Grči se. Ali on je ne želi голу. Plaši se njenog golog tela.

Kroz odškrinuta vrata mogu da provire ljudi.

"Ne zameri mi", kaže on. "Jesi li videla spiskove poubijanih ljudi. Toliko su isti tekstovi o ovom ili onom ratu."

"Sve je u knjigama zapisano", kaže ona.

Zasmejali su se.

"Da! Imaš pravo", rekla je prostitutka, "biće veselo. Vidiš ovaj pritisak i teror? A narod se veseli uprkos lancima kojima je okovana zemlja. Kad prođe rat? Da li će se vagati zasluge onih koji su se borili i onih koji su na svoj način zarađivali hleb?"

"Ljubavi moja", kaže P. A. "Ne razbijaj glavu. Postoje stvari koje će bez nas da se razreše", podiže čašu.

"Neka je slava našim izginulim drugovima! A i brat mi je u ratu. Nemoguće je razuveriti budalu.

Uhapšen mi je drug iz vojske zajedno sa svojom porodicom – streljali su ih."

Imala je dve ponude. Trebalo je da učestvuje u sociološkoj emisiji o prostituciji, gde bi pričala svoja iskustva, doživljaje, pokazujući noge, skidajući čarape, tako da je mogla biti okrenuta leđima ili licem, po izboru.

Druga ponuda ticala se pornografske industrije. Mogla bi biti glumica u porno filmu koji se bavi reklamiranjem kondoma. Zaštita od side. Usput snimanje filma nadziru finansijski: gledaju, dekice, vođenje ljubavi.

Čula se nailazeća i zatalasana ljudska gomila. Nisu razumeli njene namere. Ona prilazi do prozora da bolje vidi tu preveliku rulju. Izvi uši da čuje glasove.

"Natovarili su mi na vrat ove bukače. A moram da obavim jedan posao", kaže ona.

P. A. joj pravi društvo, uz rakiju i paradajz-meze.

Bio je ubeđen da žena, poput nje, mora imati politički stav, čemu se ona protivila, pitajući se: iz kojih razloga? Da se dokaže? Da nešto promeni u društvu? Da dâ opasku na vlast i političare koji ostvaruju svoje ciljeve. On je popio dobar gutaljaj rakije, pa je i on ućutao.

Jutros mu je saopšteno: vlast mu je na granici zaplenila naftu, i pored toga što je imao sve papire. Suditi se ... to je iluzija.

Pisac: Više ću naći žena za porno film nego za porno literaturu. Žene sebe vide kao slike, a u porno literaturi još postoji subjekat.

Gledam njene izdepilirane noge, lepog izgleda i oblika. Napustiću na prstima ovaj restoran. Zaključaću svoju sobu. Zamišljaću ogromnu sliku ove žene. Ona ponovo seda pored mene.

"O čemu razmišljaš?" pita me.

"O tebi koja jedeš u ovom restoranu", kažem joj.

"Očekivala sam da razmišljam o detinjstvu. Sa svakodnevicom se miri razuman čovek, ali to ne znači da sa njom treba da druguje: biti sâm, u društvu koje te odbacuje, i biti sâm, u zemlji kojoj nisi potreban!"

S obzirom da opisujem stvarnu ženu, i koristim njene beleške, pokazujem joj napisano. Ona sebe najbolje poznaje. Kaže mi: "Molim te nemoj samo da me doživljavaš kao subjekt. Ne tražim od tebe *da me shvatiš*. Posmatraj moje lice. Zaželi da me potucaš."